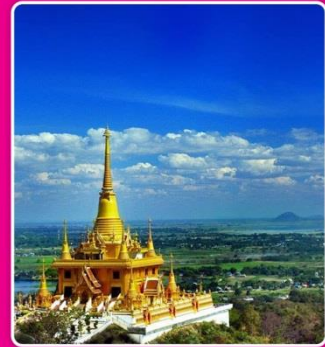

สรุปประเมินผลโครงการฝึกอบรม หลักสูตร พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ จังหวัดนครสวรรค์

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 14 จังหวัดชัยนาท
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
กรมส่งเสริมสหกรณ์

คำนำ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์มีจิตสำนึกและตระหนักเห็นความสำคัญในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นำสหกรณ์ที่มีต่อการบริหารงานสหกรณ์ และเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐ และเข้าใจในบริบทของสหกรณ์ตนเองพร้อมทั้งสามารถกำหนดแผนพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์

ศูนย์ฯ ได้จัดทำสรุปผลการดำเนินการโครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ” เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการจัดโครงการและภาพรวม ศูนย์ฯ ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนโครงการด้วยดี และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ ที่ให้ความร่วมมือดำเนินการตามโครงการจนบรรลุวัตถุประสงค์ ศูนย์ฯ หวังว่าเอกสารฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจเพื่อเป็นแนวทางในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ต่อไป

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท
มีนาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
โครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ”	๑
ขั้นตอนการดำเนินการโครงการฝึกอบรม	๖
- สหกรณ์การเช่าที่ดินแก้อเลี้ยว จำกัด	๖
- สหกรณ์การเกษตรโรกพระ จำกัด	๑๒
- สรุปลักษณะชีวิตของโครงการ	๒๐
- การประเมินผล	๒๑
ภาคผนวก	

โครงการฝึกอบรมประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
ของสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
โครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ”

๑. เลขที่โครงการ (ศส.๑๔) ๓/๒๕๖๕
๒. ชื่อโครงการ โครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ”
๓. เจ้าของโครงการ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

๔. หลักการและเหตุผล

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นหลัก : เกษตรสร้างมูลค่า และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร หัวข้อการพัฒนา ระบบนิเวศการเกษตร ซึ่งให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้การสร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการ ได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการทรัพยากรทางการเกษตร และการ พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม การ พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรและระบบติดตาม เฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตรให้ทันกับ สถานการณ์ การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ สนับสนุนภาคการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ การพัฒนา คุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค การส่งเสริมและ ขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ โดยได้กำหนดเป้าหมายภายใต้แผนแม่บทย่อยการ พัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ให้สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น และได้กำหนดตัวชี้วัดในปี ๒๕๖๕ ให้ สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อยร้อยละ ๙๐ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกรมีความ เข้มแข็งร้อยละ ๒๕

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้จัดขึ้นความเข้มแข็งของสหกรณ์ออกเป็น ๔ ระดับชั้น คือ ชั้น ๑ ชั้น ๒ ชั้น ๓ และชั้น ๔ โดยมีเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์ประกอบด้วย ๔ ด้าน ได้แก่ ๑.ด้าน ความสามารถในการให้บริการสมาชิก ๒.ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ๓.ด้านประสิทธิภาพในการจัดการ องค์กร และ ๔.ด้านประสิทธิภาพของการบริหารงาน ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีเป้าหมายในการพัฒนาความ เข้มแข็งของสหกรณ์ภาคการเกษตรให้เป็นที่พึ่งของสมาชิกสหกรณ์ เกษตรกร และชุมชน และยกระดับสหกรณ์ให้ เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นตัวแทนของบรรดาสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุม ใหญ่มีหน้าที่บริหารกิจการสหกรณ์ เพื่อแก้ปัญหาให้สมาชิกและตอบสนองความต้องการของบรรดาสมาชิกทั้งด้าน เศรษฐกิจและสังคม คณะกรรมการดำเนินการต้องตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ในฐานะผู้นำของสหกรณ์ ต้องทำหน้าที่กำกับดูแลและขับเคลื่อนกิจการของสหกรณ์ให้บรรลุเป้าหมายในการจัดตั้ง สหกรณ์ และอยู่รอดท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ที่มีการแข่งขันสูงและการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น คณะกรรมการจึงต้องใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ ควบคู่กับการใช้คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลใน การบริหารกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธาและมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแบบ สหกรณ์รวมทั้งได้รับการยอมรับเชื่อมั่นจากองค์กรอื่น ๆ ว่าระบบสหกรณ์สามารถแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจและ สังคมให้มวลสมาชิกได้จริง ฉะนั้น กรรมการสหกรณ์จึงต้องมีองค์ความรู้หลายด้าน เช่น ด้านการดำเนินธุรกิจแบบ

สหกรณ์ การบริหารการเงิน การบริหารงานบุคคล กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ จึงจะเป็นคณะกรรมการที่สามารถสร้างให้สมาชิกมั่งคั่ง สหกรณ์มั่นคง ทั้งสมาชิกและสหกรณ์ยั่งยืน ต่อไป

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์ในฐานะผู้นำสหกรณ์ ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึกและตระหนักเห็นความสำคัญในปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นำสหกรณ์ที่มีต่อการบริหารงานสหกรณ์ เพื่อพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง สร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกสหกรณ์และประชาชนทั่วไป และสามารถเป็นองค์กรหลักในการรองรับนโยบายภาครัฐสู่สมาชิกสหกรณ์ เกษตรกร และชุมชนในระดับอำเภอ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ จึงมอบหมายให้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ ชัยนาท ดำเนินการจัดทำโครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๕ ขึ้น

๕. วัตถุประสงค์

๕.๑ เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์มีจิตสำนึกและตระหนักเห็นความสำคัญในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นำสหกรณ์ที่มีต่อการบริหารงานสหกรณ์

๕.๒ เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์ได้รู้และเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐกับการพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง

๕.๓ เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์ได้รับทราบและเข้าใจในบริบทของสหกรณ์ตนเอง และสามารถกำหนดแผนพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน

๖. กลุ่มเป้าหมาย

คณะกรรมการสหกรณ์ทั้งคณะ ผู้ตรวจสอบกิจการ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ผู้เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ และผู้สังเกตการณ์ จำนวน ๒ แห่ง ๆ ละ ๑๕ คน รวม ๓๐ คน

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

จังหวัด	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย
นครสวรรค์	วันที่ ๘ - ๙ มีนาคม ๒๕๖๕	สหกรณ์เช่าที่ดินแก้วเขียว จำกัด
	วันที่ ๑๐ - ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕	สหกรณ์การเกษตรโรกพระ จำกัด

๘. หลักสูตรการอบรม

- บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการสหกรณ์ ๓ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการสหกรณ์ เพื่อให้สามารถบริหารงานสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- เนื้อหาวิชา
- บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของกรรมการสหกรณ์
 - ธรรมาภิบาลในสหกรณ์ การบริหารกิจการสหกรณ์ที่ดี
 - ความรู้เบื้องต้นด้านการเงิน และบัญชี
 - กฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบสหกรณ์ที่คณะกรรมการต้องรู้และปฏิบัติ

วิธีการ บรรยาย แบ่งกลุ่มอภิปราย

- สถานการณ์ดำเนินงานของสหกรณ์/แผนการพัฒนาสหกรณ์ ๓ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และรับทราบสถานการณ์ดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อให้สามารถวางแผนการบริหารงานสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาวิชา การวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ ในแต่ละมิติ

วิธีการ บรรยาย แบ่งกลุ่มอภิปราย

- การขับเคลื่อนแผนการพัฒนาศูนย์สู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน	๖ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์	เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถขับเคลื่อนแผนการพัฒนาศูนย์ของตนเองให้ตรงตามสถานะการดำเนินงาน และสภาพปัญหาปัจจุบัน
เนื้อหาวิชา	การวางแผนพัฒนาศูนย์ ตามบริบทศตวรรษ
วิธีการ	บรรยาย แบ่งกลุ่มอภิปราย
รวม	๑๒ ชั่วโมง

๙. วิทยากร

วิทยากร จากภาครัฐ และเอกชน สำนักงานสหกรณ์จังหวัด กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในแต่ละหัวข้อวิชา และเจ้าหน้าที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

๑๐. วิธีการฝึกอบรม

บรรยาย/อภิปราย/แบ่งกลุ่ม/กิจกรรมกลุ่ม

๑๑. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมส่งเสริมสหกรณ์ แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ผลผลิต สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้ มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ กิจกรรมหลัก ส่งเสริมความรู้ด้านการสหกรณ์ กิจกรรมรอง พัฒนาบุคลากรสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๓๓,๓๐๐ (สามหมื่นสามพันสามร้อยบาทถ้วน) โดยค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้ ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ตามรายละเอียดดังนี้

รายการ	งบประมาณ
๑. ค่าอาหารกลางวัน	๔,๕๐๐
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๒,๑๐๐
๓. ค่าพาหนะผู้เข้าอบรม	๑,๘๐๐
๔. ค่าวัสดุอุปกรณ์	๑,๐๕๐
๕. ค่าตอบแทนวิทยากร	๗,๒๐๐
รวมต่อรุ่น	๑๖,๖๕๐
รวม ๒ รุ่น	๓๓,๓๐๐

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ปรึกษาโครงการ	อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
ผู้อำนวยการโครงการ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
ผู้บริหารโครงการ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔
เจ้าหน้าที่โครงการ	เจ้าหน้าที่ของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔

๑๓. ตัวชี้วัดโครงการ

๑๓.๑ คณะกรรมการสหกรณ์ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการฝึกอบรม จำนวน ๑๘ คน หรือ จำนวนสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ ๒ แห่ง

๑๓.๒ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น

๑๓.๓ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีแผนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้หลังการอบรม ร้อยละ ๑๐๐

๑๔. การประเมินผล

๑๔.๑ การประเมินผลระหว่างการอบรม

- การประเมินผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ การประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรม
- การประเมินผลโครงการ

๑๔.๒ การติดตามประเมินผลหลังเสร็จสิ้นโครงการ

- การติดตามผลประเมินผู้ผ่านการอบรมในการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการสหกรณ์ โดยติดตามประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการอบรม ๓ และ ๖ เดือน

๑๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๕.๑ สหกรณ์ภาคการเกษตรมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง สร้างความเชื่อถือศรัทธา และสามารถเป็นที่พึ่งของมวลสมาชิกได้อย่างแท้จริง

๑๕.๒ สหกรณ์เป็นองค์กรหลักในการรองรับนโยบายภาครัฐสู่สมาชิกสหกรณ์ เกษตรกร และชุมชนในระดับอำเภอ

๑๕.๓ ภาครัฐสามารถเพิ่มประสิทธิภาพใช้ทรัพยากรในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยการใช้สหกรณ์เป็นช่องทางการนำทรัพยากรสู่เกษตรกรและชุมชนได้โดยตรง

ตารางโครงการฝึกอบรม
หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ”

วัน \ เวลา	๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.
วันแรก	บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการสหกรณ์	รับประทานอาหารกลางวัน	สถานการณ์ดำเนินงานของสหกรณ์/แผนการพัฒนาสหกรณ์
วันที่สอง	การขับเคลื่อนแผนการพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน		การขับเคลื่อนแผนการพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

หมายเหตุ : พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ น. และ ๑๔.๓๐ น.

สหกรณ์เข้าที่ดินแก้วเขียว จำกัด ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ มีนาคม ๒๕๖๕

สหกรณ์การเกษตรโรกพระ จำกัด ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ขั้นตอนการดำเนินการโครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ” (จังหวัดนครสวรรค์)

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน ๓๓,๓๐๐ บาท (สามหมื่นสามพันสามร้อยบาทถ้วน) เพื่อดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ” จังหวัดนครสวรรค์ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑. กำหนดแผนการจัดอบรม

ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ๑๔ ประชุมข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง เพื่อกำหนดแผนการจัดอบรม

๒. ประสานสำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์

๒.๑ ส่งแบบสำรวจ Google Form เพื่อสำรวจความต้องการฝึกอบรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๒ เข้าร่วมประชุมกับสำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อคัดเลือกสหกรณ์กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการฝึกอบรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้แก่

สหกรณ์การเช่าที่ดินแก้วเขียว จำกัด

สหกรณ์การเกษตรบึงพิมพา จำกัด

๒.๓ ศูนย์ฯ ประสานสหกรณ์ที่ได้รับการคัดเลือก ปรากฏว่า สหกรณ์การเกษตรบึงพิมพา จำกัด แจ้งว่าไม่มีความพร้อมเนื่องจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ ระบาดหนัก จึงได้ประสานสำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายใหม่แทนสหกรณ์การเกษตรบึงพิมพา จำกัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ คัดเลือกสหกรณ์การเกษตรโกรกพระ จำกัด แทน สหกรณ์การเกษตรบึงพิมพา จำกัด

๒.๔ ประสานสหกรณ์กลุ่มเป้าหมายเพื่อกำหนดวันจัดฝึกอบรม

สหกรณ์การเช่าที่ดินแก้วเขียว จำกัด ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ มีนาคม ๒๕๖๕

สหกรณ์การเกษตรโกรกพระ จำกัด ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

๓. ขออนุมัติโครงการฝึกอบรม

ขออนุมัติโครงการฝึกอบรมไปยังสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

๔. การถ่ายทอดความรู้

๔.๑ สหกรณ์การเช่าที่ดินแก้วเขียว จำกัด

หัวข้อวิชา บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการสหกรณ์ จำนวน ๓ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของกรรมการสหกรณ์ เพื่อให้สามารถบริหารงานสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาวิชา

- บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของกรรมการสหกรณ์
- ธรรมนูญในสหกรณ์ การบริหารกิจการสหกรณ์ที่ดี
- ความรู้เบื้องต้นด้านการเงิน และบัญชี
- กฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบสหกรณ์ที่คณะกรรมการต้องรู้และปฏิบัติ

วิธีการ บรรยาย

วิทยากร นายธงชัย มากไหม ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์

ประเด็น : เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่คณะกรรมการดำเนินการ

กรรมการสหกรณ์เป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สมาชิกเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ ให้เข้ามาดำเนินการบริหารงานแทนบรรดาสมาชิกทั้งปวง สหกรณ์ใดมีคณะกรรมการดำเนินการที่มีความสามารถในการบริหารงานดี บริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล ถือว่าเป็นความโชคดีของสมาชิก เพราะวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์ ตั้งขึ้นมาเพื่อบริการสมาชิกด้านต่าง ๆ ตั้งมาเพื่อแก้ปัญหาให้สมาชิก ไม่ได้แสวงหาผลกำไร หรือผลประโยชน์ส่วนตัว

- กรอบการดำเนินงานของกรรมการสหกรณ์ เพื่อบริหารงานสหกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย พระราชบัญญัติสหกรณ์ ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) ๒๕๕๓ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๖๒ เช่น มาตรา ๕๐ ว่าด้วยคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มาตรา ๕๑ ว่าด้วยการเป็นผู้ดำเนินการกิจการ และเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอกของคณะกรรมการ มาตรา ๕๑/๑ว่าด้วยการดำเนินการกิจการของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมาย มาตรา ๕๑/๒ ว่าด้วยคณะกรรมการดำเนินการ กรรมการ หรือผู้จัดการต้องรับผิดชอบร่วมกันในความเสียหายต่อสหกรณ์ในกรณีต่าง ๆ มาตรา ๕๑/๓ ว่าด้วยคณะกรรมการดำเนินการ กรรมการ หรือผู้จัดการ ไม่ต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๕๑/๒ ในกรณีใดบ้าง และมาตรา ๕๒ ว่าด้วยข้อห้ามให้ทำหน้าที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์

ประเด็น : ธรรมาภิบาลในสหกรณ์ การบริหารจัดการสหกรณ์ที่ดี

การบริหารจัดการของสหกรณ์ให้เป็นอย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อสร้างการมีส่วนร่วมและมีการใช้กระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล คุ่มค่า โดยประหยัด เป็นผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินงาน ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมั่นคง ส่งผลให้สหกรณ์เป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

หัวข้อวิชา สถานการณ์ดำเนินงานของสหกรณ์/แผนการพัฒนาสหกรณ์ จำนวน ๓ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และรับทราบสถานการณ์ดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อให้สามารถวางแผนการบริหารงานสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาวิชา การวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ ในแต่ละมิติ

วิธีการ บรรยาย/อภิปรายและทำกิจกรรมเพื่อประเมินศักยภาพของกรรมการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ โดยผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท เป็นผู้ประเมินและสรุปกิจกรรมที่สอดคล้องสถานภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ในปัจจุบัน หลังจากนั้นนำข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์ที่วิเคราะห์มาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้ผู้อบรมรู้เกี่ยวกับสถานภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ตนเอง

วิทยากร นางณัฐยา ศรีชัย ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท

เมื่อผู้เข้าอบรมได้รับรู้บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนเองในฐานะกรรมการสหกรณ์ ตลอดจนหลักธรรมาภิบาลในการบริหารกิจการสหกรณ์ที่ดี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว สิ่งที่คุณคณะกรรมการควรให้ความสนใจและควรรู้เพื่อนำความรู้ไปบริหารจัดการสหกรณ์ให้เกิดประสิทธิภาพต่อรัฐสถานการณ์การดำเนินงานของสหกรณ์ของตนเองโดยการวิเคราะห์สถานการณ์ดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านการดำเนินธุรกิจ

ธุรกิจสินเชื้อ ในวันสิ้นปีสหกรณ์มีลูกหนี้คงเหลือ ๒๑,๖๕๑,๘๑๔.๐๐ บาท ในจำนวนดังกล่าวเป็นลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ จำนวน ๖,๓๕๓,๖๑๖.๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๖ ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ นอกจากนี้ยังมีดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน ๒,๓๘๐,๘๘๙.๘๔ บาท สหกรณ์ควรติดตามเร่งรัดลูกหนี้ที่ผิดชำระหนี้ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในรูปหนี้สงสัยจะสูญ

ผลการดำเนินงาน สหกรณ์มีกำไรเฉพาะธุรกิจ ๒,๑๓๐,๑๘๙.๖๐ ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ ๒.๑๗ กำไรดังกล่าวได้รวมดอกเบี้ยค้างรับ และค่าปรับค้างรับไว้ด้วย ซึ่งหากไม่มีรายได้จำนวนดังกล่าวเข้าเป็นรายได้ของสหกรณ์แล้ว สหกรณ์จะมีกำไรเฉพาะธุรกิจ จำนวน ๑,๓๓๐,๘๖๖.๘๘ บาท

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์จัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน ๓,๓๔๔,๕๒๖.๐๐ บาท ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ๕,๒๐๒,๕๐๐.๐๐ บาท ผลการดำเนินงานมีกำไรเฉพาะธุรกิจ จำนวน ๖๙,๖๖๓.๕๙ บาท

๒. ด้านสภาพคล่อง สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน เท่ากับ ๑.๑๙ เท่า ซึ่งต่ำกว่าปีก่อน ๐.๗๖ เท่า แต่สูงกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยที่มี ๑.๑๑ เท่า หากพิจารณาส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนแล้ว พบว่า

ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมซึ่งสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ ๗๐.๙๔ ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ ดังนั้นสภาพคล่องของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหนี้เป็นสำคัญ

ที่มา : รายงานผลการตรวจสอบบัญชี ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

การบรรยาย : ได้นำบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ มาอธิบายเพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการมีความเข้าใจในที่มาของเงินทุนและการนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ ดังนี้

แหล่งที่มาของเงิน (ทุนดำเนินงาน) หนี้สินหมุนเวียน	การนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ สินทรัพย์หมุนเวียน
- เงินกู้ยืมระยะสั้น	- เงินสด/เงินฝากธนาคาร
- เงินรับฝากออมทรัพย์	- เงินให้กู้ระยะสั้น
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	- ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ
	- สินค้าคงเหลือ
- ทุนเรือนหุ้น	- เครื่องใช้สำนักงาน
- ทุนสำรอง	

คณะกรรมการดำเนินการควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินกับการนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ จะต้องคำนึงถึงต้นทุนเงินทุนกับผลตอบแทนเงิน ดังนี้

ต้นทุนเงินทุน	ผลตอบแทน
- ดอกเบี้ยเงินกู้, ดอกเบี้ยเงินรับฝาก, เงินปันผล	- ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร, ดอกเบี้ยเงินให้กู้

ข้อคำนึง : สหกรณ์กู้เงินจากแหล่งเงินทุนถึงกำหนดชำระสหกรณ์จะต้องจ่ายให้ได้ตามกำหนด กรณีสหกรณ์นำเงินกู้อไปปล่อยเงินกู้ให้แก่สมาชิก ดังนั้นสหกรณ์จะต้องบริหารการเก็บเงินจากสมาชิกให้ได้ภายใน ๑ ปี ตามกำหนด เพื่อป้องกันการขาดสภาพคล่องทางการเงิน และป้องกันไม่ให้เกิดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญและอาจเกิดผลการดำเนินงานรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

หัวข้อวิชา การขับเคลื่อนแผนการพัฒนาศูนย์สู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน จำนวน ๖ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถวางแผนการพัฒนาศูนย์ของตนเองให้ตรงตามสถานการณ์ดำเนินงาน และสภาพปัญหาปัจจุบัน

เนื้อหาวิชา การวางแผนพัฒนาศูนย์ ตามบริบทสหกรณ์

วิธีการ ผู้เข้าอบรม ร่วมกันอภิปราย เพื่อกำหนดแผนพัฒนาศูนย์

วิทยากร นางณัญญา ศรีชัย ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท

ในการจัดทำแผนให้ผู้เข้าอบรมร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ สาเหตุที่ทำให้สหกรณ์ประสบปัญหา และ ร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหาโดยกำหนดเป็นคำถาม ได้ความคิดเห็นดังนี้

ประเด็นคำถาม : ท่านคิดว่าสหกรณ์ประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ให้ผู้อบรมร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้วนำข้อมูลมานับความถี่) สรุปได้ดังนี้

- สมาชิกสหกรณ์ส่งชำระหนี้ไม่ตรงตามกำหนด
- สมาชิกสหกรณ์ประสบภัยธรรมชาติ ทำให้ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ จึงทำให้รายได้ลดลง
- การบริหารจัดการสหกรณ์ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ
- สมาชิกสหกรณ์ขาดการติดต่อกับสหกรณ์เป็นระยะเวลาานาน

ประเด็นคำถาม : ท่านคิดว่าจากปัญหาดังกล่าวท่านจะมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไรบ้าง (ให้ผู้อบรมร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้วนำข้อมูลมานับความถี่) สรุปได้ดังนี้

- ให้สินเชื่อกู้ยืมติดตามหนี้ค้ำชำระโดยทำแผนการปฏิบัติงานเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการ
- ให้สหกรณ์ช่วยจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรแก่สมาชิกสหกรณ์
- ให้สหกรณ์ติดตามการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- ให้สหกรณ์ช่วยส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกสหกรณ์

จากการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ได้มีความเห็นร่วมกันว่า จะทำจัดแผนพัฒนาสหกรณ์ เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์ ดังนี้

แผนพัฒนาสหกรณ์

สหกรณ์การเช่าที่ดินแก้วเลี้ยว จำกัด อำเภอแก้วเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์

แผนติดตามหนี้ค้ำชำระ

ที่	กิจกรรม/รายละเอียด/วิธีการ	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
๑.๑	จัดเก็บข้อมูลสมาชิกตามอายุหนี้ที่มีหนี้ค้ำชำระ	๕๐ ราย (๑ ครั้ง)	ภายในเดือน พ.ค.๖๕	จนท.สินเชื่อ	-
๑.๒	เลือกข้อมูลสมาชิกที่มีหนี้ค้ำชำระ	๒๐ ราย	ภายในเดือน พ.ค.๖๕	จนท.สินเชื่อ	-
๑.๓	นำข้อมูลสมาชิกที่มีหนี้ค้ำชำระจำนวน ๒๐ ราย เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อหาแนวทางในการติดตามหนี้	๒๐ ราย	ภายในเดือน มิ.ย.๖๕	คณะกรรมการดำเนินการ,เจ้าหน้าที่	-
๑.๔	ดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินคดีตามมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ	๕ ราย	ภายในเดือน มิ.ย.๖๕	คณะกรรมการดำเนินการ	-
๑.๕	ติดตามผลการดำเนินการดำเนินคดี		ภายในเดือน ส.ค.๖๕	คณะกรรมการดำเนินการ	-
๑.๖	ประเมินผลการดำเนินการ		ภายในเดือน ก.ย.๖๕	คณะกรรมการดำเนินการ	-

๔.๒ สหกรณ์การเกษตรโคกพระ จำกัด

หัวข้อวิชา	บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการสหกรณ์ จำนวน ๓ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์	เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของกรรมการสหกรณ์เพื่อให้สามารถบริหารงานสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
เนื้อหาวิชา	บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของกรรมการสหกรณ์ ธรรมาภิบาลในสหกรณ์ การบริหารกิจการสหกรณ์ที่ดี ความรู้เบื้องต้นด้านการเงิน และบัญชี กฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบสหกรณ์ที่คณะกรรมการต้องรู้และปฏิบัติ
วิธีการ	บรรยาย
วิทยากร	นายสิทธิพร ปานใจ สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ นายธงชัย มากไหม ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์

ประเด็น : เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่คณะกรรมการดำเนินการ

กรรมการสหกรณ์เป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สมาชิกเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ ให้เข้ามาดำเนินการบริหารงานแทนบรรดาสมาชิกทั้งปวง สหกรณ์ใดมีคณะกรรมการดำเนินการที่มีความสามารถในการบริหารงานดี บริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล ถือว่าเป็นความโชคดีของสมาชิก เพราะวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์ ตั้งขึ้นมาเพื่อบริการสมาชิกด้านต่าง ๆ ตั้งมาเพื่อแก้ปัญหาให้สมาชิก ไม่ได้แสวงหาผลกำไร หรือผลประโยชน์ส่วนตัว

- กรอบการดำเนินงานของกรรมการสหกรณ์ เพื่อบริหารงานสหกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย พระราชบัญญัติสหกรณ์ ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ แบ่งเป็น ๓ ประเด็น ดังนี้

- ควรทำ : คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะอย่างไรให้สหกรณ์ สามารถดำเนินธุรกิจได้ สามารถให้บริการแก่สมาชิกได้ตามความต้องการ เป็นที่พึงของสมาชิกได้

- ต้องทำ : คณะกรรมการดำเนินการต้องบริหารงานสหกรณ์ภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติสหกรณ์ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการดำเนินการต้องมีความรู้เรื่องกฎหมายต่างๆ ดังกล่าวมาข้างต้น เพื่อจะได้ปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง

- ห้ามทำ : คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องไม่ฝ่าฝืนกฎหมายต่างๆ เพื่อที่จะไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย บริหารงานด้วยความโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล

ประเด็น : อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ

อำนาจหน้าที่ที่ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) ๒๕๕๓ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๖๒ เช่น มาตรา ๕๐ ว่าด้วยคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มาตรา ๕๑ ว่าด้วยการเป็นผู้ดำเนินการกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอกของคณะกรรมการ มาตรา ๕๑/๑ว่าด้วยการดำเนินการกิจการของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมาย มาตรา ๕๑/๒ ว่าด้วยคณะกรรมการดำเนินการ กรรมการ หรือผู้จัดการต้องรับผิดชอบร่วมกันในความเสียหายต่อสหกรณ์ในกรณีต่างๆ มาตรา ๕๑/๓ ว่าด้วยคณะกรรมการดำเนินการ กรรมการ หรือผู้จัดการ ไม่ต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๕๑/๒ ในกรณีใดบ้าง และมาตรา ๕๒ ว่าด้วยข้อห้ามให้ทำหน้าที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์

ประเด็น : ธรรมชาติบาลในสหกรณ์ การบริหารจัดการสหกรณ์ที่ดี

การบริหารจัดการของสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส มีความรับผิดชอบสร้างการมีส่วนร่วมและมีการใช้กระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลคุ้มค่า โดยประหยัด เป็นผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินงาน ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมั่นคง ส่งผลให้สหกรณ์เป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

หัวข้อวิชา สถานการณ์ดำเนินงานของสหกรณ์/แผนการพัฒนาสหกรณ์ จำนวน ๓ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และรับทราบสถานการณ์ดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อให้สามารถวางแผนการบริหารงานสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาวิชา การวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ ในแต่ละมิติ

วิธีการ บรรยาย/อภิปรายและทำกิจกรรมเพื่อประเมินศักยภาพของกรรมการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ โดยผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท เป็นผู้ประเมินและสรุปกิจกรรมที่สอดคล้องสถานภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ในปัจจุบัน หลังจากนั้นนำข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์ที่วิเคราะห์มาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้ผู้อบรมรู้เกี่ยวกับสถานภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ตนเอง

วิทยากร นางณัฐยา ศรีชัย ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท

เมื่อผู้เข้าอบรมได้รับทราบบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนเองในฐานะกรรมการสหกรณ์ ตลอดจนหลักธรรมาภิบาลในการบริหารกิจการสหกรณ์ที่ดี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว สิ่งที่คุณะกรรมการควรให้ความสนใจและควรรู้เพื่อนำความรู้ไปบริหารจัดการสหกรณ์ให้เกิดประสิทธิภาพต้องรู้สถานการณ์การดำเนินงานของสหกรณ์ของตนเองโดยการวิเคราะห์สถานการณ์ดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านการดำเนินธุรกิจ

ธุรกิจสินเชื่อ ระหว่างปีสหกรณ์ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก จำนวน ๔,๐๑๕,๒๖๕.๐๐ บาท ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ ๖๖.๕๔ ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ร้อยละ ๒๗.๗๓ ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ วันสิ้นปีมีลูกหนี้ให้เงินกู้คงเหลือ ๗๗๖ ราย เป็นเงิน ๑๖๓,๓๓๖,๖๑๓.๐๐ บาท มีลูกหนี้ให้เงินกู้ผิดสัญญาชำระหนี้ จำนวน ๖๖๕ ราย เป็นเงิน ๑๔๘,๗๘๒,๖๐๐.๐๐ บาท มีลูกหนี้เงินให้กู้ผิดสัญญาชำระหนี้ จำนวน ๖๓๕ ราย เป็นเงิน ๘๕,๕๔๓,๓๔๓.๐๐ บาท หรือร้อยละ ๕๗.๕๐ ของลูกหนี้ ณ วันสิ้นปีบัญชี มีดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน ๓๒,๖๖๕,๕๙๐.๐๐ บาท ค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน ๔,๓๘๐,๕๖๐.๐๐ บาท ขาดทุนเฉพาะธุรกิจ จำนวน ๑๓,๐๘๗,๔๗๓.๒๕ บาท เพราะฉะนั้นสหกรณ์ควรมีมาตรการในการเรียกเก็บหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดสัญญาโดยเฉพาะลูกหนี้ที่ค้างนาน หากหมดอายุความ จะทำให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ได้ สหกรณ์มีอัตราการค้างชำระของลูกหนี้ ร้อยละ ๗๒.๒๗ ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ ซึ่งมากกว่าปีก่อน และอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ที่มีอัตราร้อยละ ๓๘.๗๔ แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากกว่าอัตราเฉลี่ยของสหกรณ์ขนาดเดียวกัน

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์จัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน ๘๓,๒๓๑,๒๗๒.๙๑ บาท สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด จำนวน ๔๕,๒๓๑,๒๗๒.๙๑ บาท หรือ ๑.๑๙ เท่า ผลการดำเนินงานขาดทุนเฉพาะธุรกิจ จำนวน ๑,๘๓๗,๖๔๒.๒๗ บาท เนื่องจากสหกรณ์มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ระหว่างปีสหกรณ์ไม่ได้รวบรวมผลผลิต มีเพียงรายได้ค่าเช่าตลาดกลาง จำนวน ๑๑๑,๘๕๙.๐๐ บาท ผลการดำเนินงานขาดทุนเฉพาะธุรกิจ จำนวน ๖๐๑,๒๖๓.๖๕ บาท เนื่องจากสหกรณ์มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

ธุรกิจรับฝากเงิน ระหว่างปีสหกรณ์รับฝากเงินทั้งสิ้น จำนวน ๓๑,๑๔๗,๒๗๔.๘๐ บาท ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำนวน ๖,๘๕๒,๗๒๕.๒๐ บาท หรือร้อยละ ๑๘.๐๓ ณ วันสิ้นปีมีเงินรับฝากคงเหลือ จำนวน ๒,๐๐๕ บัญชี เป็นเงิน จำนวน ๑๙๑,๑๓๓,๘๕๐.๔๕ บาท โดยเป็นเงินรับฝากจากสมาชิก จำนวน ๑๕๓,๗๓๔,๒๒๘.๒๘ บาท หรือร้อยละ ๘๐.๔๓ และเงินรับฝากสหกรณ์อื่น จำนวน ๓๗,๓๙๙,๖๒๒.๑๗ บาท หรือร้อยละ ๑๙.๕๗ หลังวันสิ้นปีบัญชี

สหกรณ์ตกเป็นจำเลยในคดีฟ้องร้องเกี่ยวกับสมาชิกที่เป็นเจ้าหนี้เงินรับฝากถอนเงินฝากคืนจากสหกรณ์ไม่ได้ จำนวน ๗ ราย เป็นเงินจำนวน ๖,๐๒๔,๑๙๓.๑๓ บาท ซึ่งศาลจังหวัดนครสวรรค์มีหมายเรียกถึงสหกรณ์เพื่อไต่ถามข้อเท็จจริง ผลสุดท้ายของเหตุการณ์ดังกล่าวไม่สามารถระบุได้ในขณะนี้

๒. สภาพคล่อง สหกรณ์มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน ๐.๕๖ เท่า ปีก่อน ๐.๕๗ เท่า ซึ่งน้อยกว่าปีก่อน และน้อยกว่าอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ที่มีอัตราเท่ากับ ๐.๙๙ เท่า หากพิจารณาส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนแล้ว พบว่าส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิถึง ๘๘,๔๔๓,๐๓๖.๒๕ บาท หรือร้อยละ ๓๙.๘๙ ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น ซึ่งความสามารถชำระหนี้ได้ของสมาชิกในปัจจุบันชำระได้ ร้อยละ ๒๗.๗๓ ของหนี้ถึงกำหนดชำระ ดังนั้น สภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เงินให้กู้ยืมเป็นสำคัญ นอกจากนี้ หากพิจารณาส่วนประกอบของหนี้สินหมุนเวียนควบคู่กันไปด้วยแล้ว จำเห็นได้ว่าหนี้สินหมุนเวียนเกิดจากการกู้ยืมจากภายนอก และเงินรับฝากจากสมาชิกและสหกรณ์อื่น ซึ่งเป็นหนี้สินระยะสั้นจำนวนมาก ยังขึ้นอยู่กับกระแสวงหาเงินทุนเพื่อเสริมสภาพคล่องในอนาคตด้วย

ที่มา : รายงานผลการตรวจสอบบัญชี ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

การบรรยาย : วิทยากรนำรายงานเงินสดรับ - จ่าย ของสหกรณ์ในส่วนของข้อมูลที่เป็นรายได้ เทียบกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน เป็นรายเดือน จำนวน ๖ เดือน (ก.ย.๖๔ - ก.พ.๖๕) มาอธิบายให้คณะกรรมการดำเนินการมีความเข้าใจเกี่ยวกับรายได้ในแต่ละเดือน ว่าสามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนได้มากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งชี้ให้เห็นถึงค่าใช้จ่ายที่ควรมีการบริหารจัดการที่รัดกุม เช่น ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้า เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาสหกรณ์ ข้อมูลที่ใช้ในการบรรยายสรุปได้ ดังนี้

	<u>รายได้</u> (บาท)	<u>ค่าใช้จ่าย</u> (บาท)
ก.ย.๖๔	๒,๔๖๑,๘๐๕.-	๑,๘๒๙,๔๗๘.-
ต.ค.๖๔	๒,๕๑๒,๔๕๙.-	๒,๒๖๓,๘๕๕.-
พ.ย.๖๔	๓,๒๑๐,๖๔๖.-	๓,๒๗๓,๖๗๑.-
ธ.ค.๖๔	๔,๓๗๑,๒๔๗.-	๔,๒๑๖,๓๒๐.-
ม.ค.๖๕	๓,๘๗๐,๐๗๙.-	๓,๙๙๐,๘๕๖.-
ก.พ.๖๕	๓,๒๕๖,๔๘๖.-	๓,๑๙๙,๘๖๖.-

หัวข้อวิชา การขับเคลื่อนแผนการพัฒนาศูนย์สู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน จำนวน ๖ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถวางแผนการพัฒนาศูนย์ของตนเองให้ตรงตามสถานการณ์ดำเนินงานและสภาพปัญหาปัจจุบัน
เนื้อหาวิชา การวางแผนพัฒนาศูนย์ ตามบริบทสหกรณ์
วิธีการ ผู้เข้าอบรม ทำกิจกรรมกลุ่มและร่วมกันอภิปราย เพื่อกำหนดแผนพัฒนาศูนย์

จากการนำข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายแต่ละเดือน มานำเสนอให้คณะกรรมการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ได้ทำความเข้าใจร่วมกัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลดำเนินงาน ใช้ในการประชุมคณะกรรมการดำเนินการประจำเดือน และใช้เป็นแนวทางในการควบคุมค่าใช้จ่ายให้รัดกุมยิ่งขึ้น จากนั้นได้กำหนดประเด็นคำถาม และแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ได้ใช้เป็นแนวทางในปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานของสหกรณ์ให้มีผลดีขึ้น ดังนี้

ประเด็นคำถาม : ในฐานะที่ท่านเป็นคณะกรรมการดำเนินการท่านคิดว่าท่านจะบริหารงานสหกรณ์อย่างไรต่อไป

ประเด็นที่ ๑ อยากให้กรมส่งเสริมสหกรณ์สนับสนุนด้านเงินทุนหมุนเวียน เพื่อให้สหกรณ์เกิดสภาพคล่องมากยิ่งขึ้น

แนวทางการแก้ไข : สหกรณ์ควรบริหารจัดการเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย ของสหกรณ์ในแต่ละเดือนให้รัดกุม มีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมาก เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ฯลฯ เพื่อสหกรณ์ให้มีความน่าเชื่อถือ สามารถขับเคลื่อนกระบวนการทำงานของสหกรณ์ให้เข้มแข็งขึ้น สร้างศรัทธาแก่สมาชิกให้มาร่วมขับเคลื่อนสหกรณ์ จนเป็นที่ประจักษ์แก่หน่วยงานอื่นที่อยากจะเข้ามาให้การสนับสนุนเงินทุน

ประเด็นที่ ๒ อยากให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เข้ามาช่วยแนะนำ ดูแลด้านบัญชีของสหกรณ์ และรายรับ - รายจ่ายของสหกรณ์ ตลอดจนการดำเนินธุรกิจปั้มน้ำมันของสหกรณ์เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงาน

แนวทางการแก้ไข : คณะกรรมการดำเนินการ ควรใช้บทบาท อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ในการสั่งการ ควบคุม ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชี ในการบันทึกบัญชีให้ถูกต้องตรงตามหลักการบัญชีและเป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ สหกรณ์มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์มาคอยให้คำแนะนำส่งเสริมสหกรณ์เป็นประจำอยู่แล้ว

ประเด็นที่ ๓ อยากให้สหกรณ์ดำเนินคดีกับผู้ที่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย เนื่องจากสมาชิกอยากทราบความคืบหน้า

แนวทางการแก้ไข : คณะกรรมการดำเนินการชุดนี้ ควรมีการติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินคดีกับผู้ที่ทำให้สหกรณ์เสียหาย โดยใช้ส่งหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งให้สมาชิกได้ทราบเพื่อเรียกความเชื่อมั่นของสมาชิกให้กลับมาใช้บริการธุรกิจของสหกรณ์

ประเด็นคำถาม : ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ท่านคิดว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

ประเด็นที่ ๑ อยากเห็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างฝ่ายจัดการ และคณะกรรมการดำเนินการ และ
อย่างเป็นระบบ

แนวทางแก้ไข : ฝ่ายจัดการ คณะกรรมการดำเนินการต้องมีความเข้าใจที่มาของตน หรือควรมีความรู้
เกี่ยวกับโครงสร้างของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อยู่ในฐานะ นายจ้าง ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เจ้าหน้าที่
สหกรณ์อยู่ในฐานะ ลูกจ้าง ที่ได้รับค่าจ้างรายเดือนจากการบริหารงานของสหกรณ์ ดังนั้น คณะกรรมการดำเนินการ
มีหน้าที่กำหนดนโยบาย เจ้าหน้าที่สหกรณ์เป็นผู้ปฏิบัติ แต่ละฝ่ายควรเข้าใจบทบาท หน้าที่ของตนเอง และทำงานตาม
หน้าที่ภายใต้การมีส่วนร่วมของทั้งสองฝ่าย มีความเอื้อเฟื้อต่อกัน โดยเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติงานให้อยู่ภายใต้ข้อ
กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และยึดผลประโยชน์ของสมาชิกและสหกรณ์เป็นสำคัญ

ประเด็นที่ ๒ อยากให้คณะกรรมการดำเนินการมาทำหน้าที่ เช่น นำปุ๋ยมาขาย ให้คณะกรรมการมาตรวจ
รับน้ำมัน ให้กรรมการแจ้งธุรการก่อนประชุมเพื่อเตรียมเอกสารการประชุมทุก ในการประชุมครั้งกรรมการมีข้อยุติ
และมีการลงมติ

แนวทางแก้ไข : เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องปรับความคิดในการเป็นลูกจ้างของสหกรณ์ ควรเป็นผู้ประสานงาน
กับคณะกรรมการดำเนินการในฐานะผู้ว่าจ้าง ในปฏิบัติงานควรมีการเสนอวิธีการทำงานให้แก่คณะกรรมการ
ดำเนินการในวิธีที่เหมาะสมและถูกต้อง เนื่องจากการบริหารงานสหกรณ์ที่ดีจะต้องเกิดจากความร่วมแรง ร่วมมือ ร่วม
ใจของทุกฝ่าย จึงเกิดผลและเป็นไปด้วยดี

ประเด็นคำถาม : ในฐานะท่านเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ท่านคิดว่าจะแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ให้
ดำเนินงานไปในทิศทางใด

ประเด็นที่ ๑ อยากเห็นสหกรณ์มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ
สหกรณ์

ข้อแนะนำ : เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ควรแนะนำการประชุมคณะกรรมการดำเนินการประจำเดือนให้
เป็นระบบสามารถติดตามงานได้ การบันทึกรายงานการประชุมควรให้เป็นไปตามรูปแบบการเขียนรายงานการ
ประชุม เช่น การกำหนดระเบียบวาระการประชุม ควรกำหนดให้เป็นตามรูปแบบที่ถูกต้อง ดังนี้

- ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
- ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม
- ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเรื่องเพื่อพิจารณา เรื่องติดตาม
- ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา
- ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องจากหน่วยงานกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และหน่วยงานอื่น
- ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

ประเด็นที่ ๒ อยากเห็นสหกรณ์ดำเนินงานให้เป็นไปกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติสหกรณ์ ข้อบังคับ
ระเบียบต่าง ๆ คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ กฎกระทรวง คำแนะนำ มติที่ประชุม

ข้อแนะนำ : เนื่องจากสหกรณ์ประสบปัญหาที่มีข้อบกพร่องทางการเงินการบัญชี อยู่ระหว่างดำเนินคดีกับผู้
ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ชุดปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นผู้ขาดความรู้ความ

เข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานแบบสหกรณ์ ประกอบกับกรรมการส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ที่เสียสละเข้ามาเป็นผู้บริหาร เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์จึงจำเป็นต้องเข้ามาดูแลให้ความช่วยเหลือกรรมการอย่างใกล้ชิด และสม่ำเสมอ แนะนำในเรื่องการเงิน การจัดทำบัญชี การควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ การติดตามหนี้ค้ำจากสมาชิก การควบคุมภายในที่ดีแก่สหกรณ์ พร้อมทั้งการดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ กฎกระทรวง และมติที่ประชุม ฯลฯ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการสหกรณ์ที่ดีขึ้นและสามารถแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องอย่างเป็นระบบ

ประเด็นที่ ๓ อยากเห็นคณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ทำงานด้วยความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อแนะนำ : ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นกรรมการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ และผู้เกี่ยวข้องทุกคน จะต้องปฏิบัติและดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ กฎกระทรวง และมติที่ประชุม ฯลฯ ดังนั้น ถ้าทุกคนเข้าใจในเรื่องสหกรณ์การทำงานก็ไปในทิศทางเดียวกันอยู่แล้ว และจะทำให้การทำงานมีความเข้าใจตรงกัน มุ่งผลประโยชน์แก่สมาชิก จะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม และไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง อาจทำให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย สมาชิกสหกรณ์พลอยได้รับผลความเสียหายที่เกิดขึ้นในฐานะเจ้าของสหกรณ์อย่างมาก

๕. สรุปตัวชี้วัดของโครงการ

๕.๑ วัน เวลา สถานที่

รุ่น	วันที่จัดอบรม	สถานที่	จำนวนผู้เข้าอบรม(คน)				ร้อยละของเป้าหมาย (%)	ร้อยละของผู้อบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น(%)	จำนวนวิทยากรและเจ้าหน้าที่ (คน)			งบประมาณ(บาท)		
			แผน	ผล	ชาย	หญิง			ชาย	หญิง	รวม	แผน	ผล	ร้อยละ
๑	๘ - ๙ มีนาคม ๒๕๖๕	สท.การเช่าที่ดินแก้วเขียว จำกัด	๑๕	๑๕	๑๐	๕	๑๐๐	๑๐๐	๔	๓	๗	๑๖,๖๕๐	๑๖,๖๕๐	๑๐๐
๒	๑๐ - ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕	สทก.โกรกพระ จำกัด	๑๕	๑๕	๑๐	๕	๑๐๐	๑๐๐	๔	๓	๗	๑๖,๖๕๐	๑๖,๖๕๐	๑๐๐

๕.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

๕.๒.๑. คณะกรรมการสหกรณ์ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการฝึกอบรม จำนวน ๑๘ คน หรือจำนวนสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ ๒ แห่ง (คณะกรรมการสหกรณ์เข้ารับการพัฒนากำหนดจำนวน ๑๘ คน หรือเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒ แห่ง)

๕.๒.๒ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น (คณะกรรมการสหกรณ์มีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๐)

๕.๒.๓ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีแผนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้หลังการอบรมร้อยละ ๑๐๐ (ผู้เข้าอบรมมีแผนพัฒนาสหกรณ์และนำไปประยุกต์ใช้ ร้อยละ ๑๐๐)

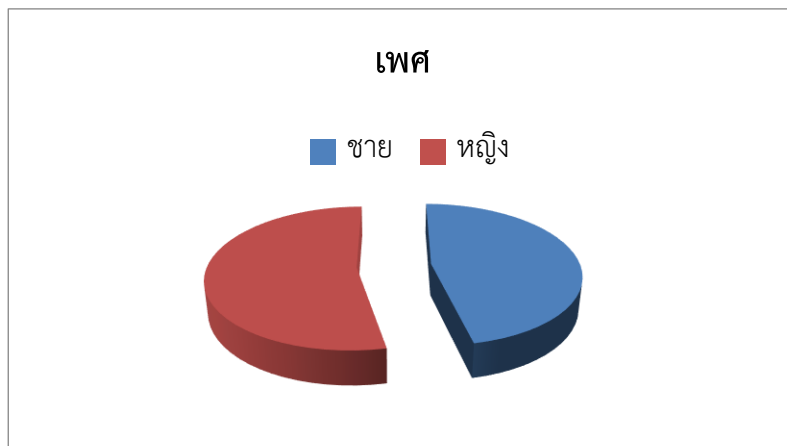
๖. การประเมินผล

๖.๑ ประเมินผลระหว่างการอบรมแยกเป็น การประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรม และการประเมินความพึงพอใจผู้เข้าอบรม ศูนย์ฯ ๑๔ ประเมินในภาพรวมของจังหวัดนครสวรรค์ สรุปได้ดังนี้

จากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ซึ่งข้อมูลนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูล และข้อเสนอแนะ สำหรับนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน มีผู้เข้ารับการอบรมในโครงการจำนวน ๓๐ คน โดยตอบแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด

ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลทั่วไป

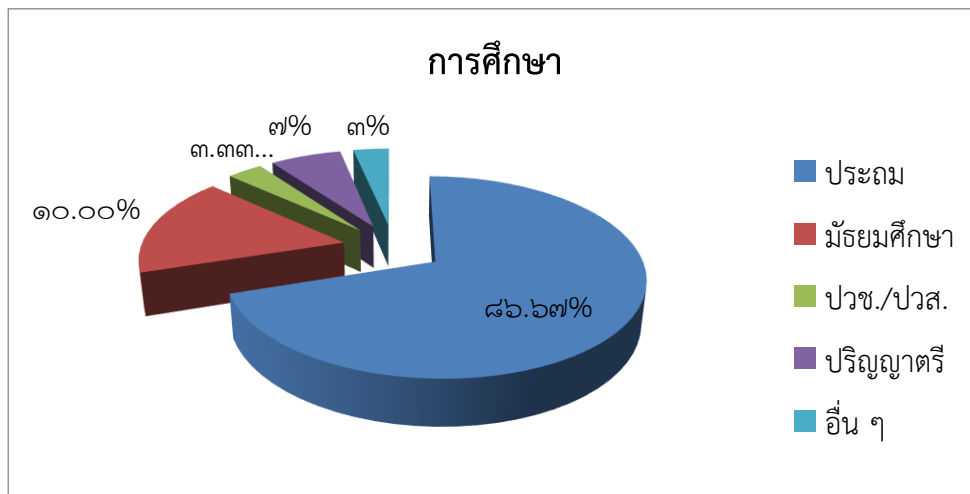
๑. เพศ ชาย จำนวน ๒๐ คน, เพศ หญิง จำนวน ๑๐ คน

จากข้อมูลพบว่า ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗

๒. การศึกษา

ชั้นประถมศึกษา	จำนวน	๒๑ คน
มัธยมศึกษา	จำนวน	๕ คน
ปวช./ปวส.	จำนวน	๑ คน
ปริญญาตรี	จำนวน	๒ คน
อื่นๆ	จำนวน	๑ คน

จากข้อมูลพบว่า ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถม/มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐๐

ส่วนที่ ๒ : ความพึงพอใจต่อโครงการจัดประชุม

เก็บข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจ โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็ง ทั้งคณะ” จากการอบรมให้ความรู้คณะกรรมการดำเนินการ และฝ่ายจัดการสหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์การเช่าที่ดินเก่า เลี้ยว จำกัด และ สหกรณ์การเกษตรไกรพระ จำกัด จังหวัดนครสวรรค์ แบบประเมินฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูล และข้อเสนอแนะ สำหรับนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน เป็นการแปลผลตามการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ มาตรฐาน เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบ กับค่าคะแนนที่คำนวณได้ตามขั้นตอนที่ระบุไว้โดย (กัลยา วาณิชย์บัญชา, ๒๕๕๖)

- ค่าคะแนนเฉลี่ย ความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย
- ๔.๒๑ – ๕.๐๐ มีความคิดเห็น ในระดับมากที่สุด
- ๓.๔๑ – ๔.๒๐ มีความคิดเห็น ในระดับมาก
- ๒.๖๑ – ๓.๔๐ มีความคิดเห็น ในระดับปานกลาง
- ๑.๘๑ – ๒.๖๐ มีความคิดเห็น ในระดับน้อย
- ๑.๐๐ – ๑.๘๐ มีความคิดเห็น ในระดับน้อยมาก

สรุปจากแบบประเมินความพึงพอใจทั้งหมด ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์
๒. ด้านวิทยากร
๓. ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานโดยพิจารณาตามหัวข้อวิชา
๔. การดำเนินการโครงการ

๑. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์

ประเด็นความคิดเห็น (๓๐)	ระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ /การนำความรู้ไปใช้					\bar{X} (ค่าเฉลี่ย)
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปาน กลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑	
๑. เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์มีจิตสำนึกและตระหนักเห็นความสำคัญในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นำสหกรณ์ที่มีต่อการบริหารงานสหกรณ์	๒๕	๕				๔.๘๓
๒. เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์ได้รู้และเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐกับการพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง	๒๖	๔				๔.๘๗
๓. เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์ได้รับทราบและเข้าใจในบริบทของสหกรณ์ตนเอง และสามารถกำหนดแผนพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน	๒๖	๔				๔.๘๗
รวม						๔.๘๖

จากตารางสรุปพบว่า ผู้เข้าอบรมจำนวน ๓๐ คน มีความพึงพอใจด้านการบรรลุประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๖

๒. ด้านวิทยากร

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ /การนำความรู้ไปใช้					\bar{X} (ค่าเฉลี่ย)
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปาน กลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑	
๑. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	๒๕	๓	๒			๔.๗๗
๒. การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	๒๕	๕				๔.๗๐
๓. การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	๒๔	๖				๔.๘๐
รวม						๔.๗๖

จากตารางสรุปพบว่า ผู้เข้าอบรมจำนวน ๓๐ คน มีความพึงพอใจด้านวิทยากร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๗๖

๓. ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานโดยพิจารณาตามหัวข้อวิชา

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ /การนำความรู้ไปใช้					\bar{X} (ค่าเฉลี่ย)
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปาน กลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑	
๑. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการ สหกรณ์	๒๖	๔				๔.๘๗
๒. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ดำเนินงานของสหกรณ์	๒๔	๖				๔.๘๐
๓. แผนพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน	๒๖	๔				๔.๘๗
รวม						๔.๘๕

จากตารางสรุปพบว่า ผู้เข้าอบรมจำนวน ๓๐ คน มีความพึงพอใจด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาตามหัวข้อวิชา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๘๕

๔. ด้านการดำเนินการโครงการ

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ /การนำความรู้ไปใช้					\bar{X} (ค่าเฉลี่ย)
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปาน กลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑	
ด้านการดำเนินการโครงการ						
๑. หลักสูตรฝึกอบรม มีความเหมาะสม	๒๕	๕				๔.๘๓
๒. เอกสารประกอบการอบรม มีความเหมาะสม	๒๔	๖				๔.๘๐
๓. ระยะเวลาการอบรม มีความเหมาะสม	๓๐					๕.๐๐
๔. สถานที่จัดอบรม มีความเหมาะสม	๒๔	๖				๔.๘๓
๕. การบริการอาหาร / เครื่องดื่ม มีความเหมาะสม	๒๔	๖				๔.๘๓
๖. ความพึงพอใจโดยภาพรวม ต่อการเข้าร่วมโครงการ	๑๒	๑๕	๗			๔.๖๐
รวม						๔.๘๑

จากตารางสรุปพบว่า ผู้เข้าอบรมจำนวน ๓๐ คน มีความพึงพอใจด้านการดำเนินการโครงการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๘๑

ส่วนที่ ๓ : ข้อเสนอแนะของผู้อบรม

๑. ได้ความรู้และความเข้าใจในหน้าที่ตนเอง วิธีการแก้ไขปัญหาและการวางแผนที่เป็นระบบ
๒. อยากให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เข้ามาช่วยแก้ปัญหาของสหกรณ์
๓. เป็นโครงการที่ดี คณะกรรมการดำเนินการจะได้รู้ข้อเท็จจริงและนำไปบริหารงานสหกรณ์

๖.๒ การติดตามประเมินผลหลังเสร็จสิ้นโครงการอบรม (ยังไม่ได้กำหนดระยะเวลาติดตาม)

ภาคผนวก

รายการเอกสารในภาคผนวก

๑. แบบทดสอบความรู้ก่อน-หลังการฝึกอบรม
๒. แบบประเมินผลโครงการฝึกอบรม
๓. แบบติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรม

แบบทดสอบคณะกรรมการสหกรณ์ (ก่อน / หลัง)

สหกรณ์.....

ชื่อ – สกุล.....

เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (ก,ข,ค,ง) แล้วกาเครื่องหมาย X ทับข้อที่ท่านเลือก

1. ข้อใดต่อไปนี้เป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการในฐานะผู้บริหาร

- ก. เปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร
- ข. ค้ำประกันเงินกู้ที่สหกรณ์กู้ยืม
- ค. พ้องต่อสู้อหรือดำเนินคดี
- ง. ติดตามความเคลื่อนไหวของภาวะการณ์ทางการเงิน

2. หลักการสหกรณ์ คือ แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม ข้อใด มิใช่ หลักการสหกรณ์

- ก. การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง
- ข. การมุ่งเน้นผลกำไรจากการดำเนินการ
- ค. การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย
- ง. การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ

3. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในงบการเงินได้ในข้อใด

- ก. ใช้เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับแผนงานและประมาณการต่าง ๆ
- ข. ใช้เปรียบเทียบผลการดำเนินงานปีปัจจุบันกับปีที่ผ่านมา
- ค. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการดำเนินงาน
- ง. ถูกทุกข้อ

4. ข้อใด ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

- ก. ต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- ข. กรรมการต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะถือเป็นองค์ประชุม
- ค. การประชุมเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มเป็นเสียงชี้ขาด
- ง. ผู้เรียกประชุมคณะกรรมการดำเนินการได้ คือ ประธาน หรือรองประธาน หรือเลขานุการ

5. จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์งบการเงินของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์คือข้อใด

- ก. เพื่อให้ข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่สหกรณ์
- ข. เพื่อวางแผน ควบคุมทางการเงินและปรับปรุงการบริหารงานสหกรณ์

- ค. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้สินเชื่อแก่สหกรณ์
- ง. เพื่อทราบผลตอบแทนที่จะได้รับจากสหกรณ์

6. ข้อใด ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับการบัญชีของสหกรณ์ตามกฎหมายสหกรณ์ มาตรา 65

- ก. ให้สหกรณ์จัดให้มีการทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- ข. เก็บรักษาบัญชีและเอกสารไว้ที่สหกรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- ค. ให้บันทึกรายการเงินสดและรายการที่ไม่เกี่ยวกับเงินสดในวันที่เกิดรายการ
- ง. ให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินให้แล้วเสร็จภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

7. ข้อใดคือผลกระทบที่เกิดจากการกำหนดแผนงานและประมาณการค่าใช้จ่ายสูงเกินไป

- ก. ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนด
- ข. การใช้จ่ายเงินของสหกรณ์ไม่เป็นไปโดยประหยัด
- ค. ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน
- ง. ไม่มีข้อใดถูก

8. ข้อใด มีใช้ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

- ก. กำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน
- ข. อนุมัติงบดุลและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี
- ค. ดำเนินกิจการทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบต่าง ๆ
- ง. เรียกประชุมใหญ่สามัญปีละ 1 ครั้ง ภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

9. “การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เป็นอำนาจเด็ดขาดของคณะกรรมการ หากเห็นว่าเป็นประโยชน์กับสหกรณ์สามารถตัดสินใจโดยกรรมการคนเดียวได้เลย แม้ว่าการนั้นจะอยู่นอกวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ก็ตาม” ถูกต้องหรือไม่

- ก. ถูก
- ข. ไม่ถูก

10. คุณลักษณะของใครเหมาะสมที่สุด ที่จะเป็นผู้นำกิจการสหกรณ์

- ก. นาย ก มีความรู้ดีเรื่องกิจการสหกรณ์
- ข. นาย ข มีความสามารถในการบริหารเป็นอย่างดี
- ค. นาย ง เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ คำนึงถึงส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- ง. นาย ค เป็นนักพูดมีอาชีพ มีทักษะในการพูดโน้มน้าวใจคนเป็นอย่างดี

แบบประเมินความพึงพอใจ

โครงการฝึกอบรม หลักสูตร พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ

แบบประเมินฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูล และข้อเสนอแนะ สำหรับนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน จึงขอความร่วมมือท่านตอบแบบประเมิน และให้ข้อเสนอแนะตามความเป็นจริง

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน หรือ เติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดอบรมในครั้งต่อไป

ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลทั่วไป

- ๑. เพศ ชาย หญิง
- ๒. อายุ ๓๐ - ๔๐ ปี ๔๑ - ๕๐ ปี ๕๑ - ๖๐ ปี ๖๑ ปีขึ้นไป
- ๓. การศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช. ปวส.
 ปริญญาตรี อื่นๆระบุ.....

ส่วนที่ ๒ : ความพึงพอใจต่อโครงการจัดประชุม

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ/การนำความรู้ไปใช้				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์					
๑. เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์มีจิตสำนึกและตระหนักเห็นความสำคัญในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นำสหกรณ์ที่มีต่อการบริหารงานสหกรณ์					
๒. เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์ได้รู้และเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐกับการพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง					
๓. เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์ได้รับทราบและเข้าใจในบริบทของสหกรณ์ตนเอง และสามารถกำหนดแผนพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน					
ด้านวิทยากร					
๑. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร					
๒. การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้					
๓. การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม					
ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานโดยพิจารณาตามหัวข้อวิชา					
๑. บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการสหกรณ์					
๒. กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนา/แก้ไขปัญหาสหกรณ์					
๓. กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาสหกรณ์					
การดำเนินการโครงการ					
๑. หลักสูตรฝึกอบรม มีความเหมาะสม					
๒. เอกสารประกอบการอบรม มีความเหมาะสม					

๓. ระยะเวลาการอบรม มีความเหมาะสม					
๔. สถานที่จัดอบรม มีความเหมาะสม					
๕. การบริการอาหาร / เครื่องดื่ม มีความเหมาะสม					
๖. ความพึงพอใจโดยภาพรวม ต่อการเข้าร่วมโครงการ					

ส่วนที่ ๓ : ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....
.....

แบบติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรม ปีงบประมาณ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔

หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์

ของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท

(แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์)

ชื่อผู้ให้ข้อมูล สหกรณ์..... จำกัด
จังหวัด.....

ประเด็นคำถาม

๑. หลังจากอบรมคณะกรรมการดำเนินการนำแผน/ประเด็นไปพัฒนาสหกรณ์หรือไม่

นำไปใช้ อย่างไร

.....
.....
.....

ไม่นำไปใช้ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

๒. ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมโครงการ

.....
.....
.....

๓. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการนี้

.....
.....
.....

..... ผู้ให้ข้อมูล
(.....)
ตำแหน่ง.....

แบบติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
หลักสูตร “พัฒนาคณะกรรมการสหกรณ์เข้มแข็งทั้งคณะ”
โดย ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท
(แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์)

ชื่อผู้ให้ข้อมูล ตำแหน่ง.....
สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....

ประเด็นคำถาม

๑. หลังจากอบรมท่านได้นำแผน/ประเด็นการอบรม เสนอในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการหรือไม่

ได้นำเสนอ

ไม่ได้นำเสนอ เพราะเหตุใด

๒. ปัญหาและอุปสรรคในการติดตามผล

คณะกรรมการดำเนินการยังไม่เห็นความสำคัญในการ
อบรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์

คณะกรรมการดำเนินการมีภารกิจหลายตำแหน่ง

ไม่สะดวกเข้าอบรม

สหกรณ์ไม่ได้เป็นผู้จัดทำโครงการเองจึงให้ความสำคัญน้อย

สมาชิกยังไม่เข้าใจว่าตนเองต้องรับผิดชอบกับการ บริหารงาน
ของสหกรณ์

๓. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการนี้

.....
.....
.....
.....

